

## **BAB V**

### **KACINDEKAN, IMPLIKASI JEUNG SARAN**

#### **5.1 Kacindekan**

Dumasar hasil analisis, tokoh-tokoh dina naskah drama “Salayar Dami” aya lima, ngawengku tokoh utama jeung tokoh tambahan. Tokoh utama aya dua nyaéta Dami jeung Bi Ikem, tokoh tambahan aya tilu nyaéta Télévisi, Kabayan jeung Sangkuriang. Pangarang nyaritakeun unggal tokoh anu aya dina ieu naskah drama sacara bébas.

Lian ti éta, unsur dina ieu naskah nyaéta: prolog (jumlahna 1/saprolog); dialog (8); epilog (1); babak (1/sababak); adegan (8); solilokui (0/nihil); jeung aside (3).

Galur dina ieu naskah drama nyaéta éksposisi, komplikasi, klimaks, résolusi jeung konklusi. Éksposisi, katitén kontén télévisi jaman kiwari eusina lolobana runtah, jarang ku pesan moral. Télévisi mindeng pisan némbongkeun kontén-kontén nu katingalina kurang hadé.

Komplikasi, atra yén Dami bosen kana acara télévisi tur hayang ngabandungan dongéng. Sabada Dami nitah Bi Ikem ngadongéng, satulunya Bi Ikem ngadongéng ngeunaan Si Kabayan.

Klimaks, témbrés Dami ngarasa teu wanoh ka Sangkuriang, tapi Sangkuriang ngayakinkeun yén Dami mangrupa wanoja nu salila ieu ditéangan, nu sarupa jeung Dayang Sumbi. Tapi sanggeus diyakinkeun yén Dami téh lain Dayang Sumbi, Sangkuriang tuluy indit, ngabalukarkeun Dami ngarasa leungiteun.

Résolusi, katingali basa Dami miboga kayakinan yén hirup di dunya fiksi téh resep. Bi Ikem ngajelaskeun yén hirup manusa kalan-kalan sok ngarasa diteungteuinganan, tapi dina hiji mangsa manusa gé sok kamalinaan. Ngaranna gé hirup aya pait aya manis, kalan-kalan bungah kalan-kalan sedih. Kudu pinter ngawayahnakeun.

Konklusi, kapanggih dina adegan pamungkas nu ngagambarkeun yén Dami hirup ukur jeung Bi Ikem. Indung Bapana saribuk, jarang nalingakeun Dami. Ukur Bi Ikem nu ngasuh Dami, mikanyaah Dami sanajan lain anak teges.

Latar tempat dina ieu naskah nyaéta di imah Dami, sedengkeun latar sosial nyaéta kahirupan sapopoé atawa sosial kamasarakan, jeung latar waktu nyaéta ampir kabéh waktu nu parsial.

Gaya basa nu digunakeun dina ieu naskah drama aya genep rupa, nyaéta gaya basa ngaupamakeun/simile (3), rarahulan/hiperbola

**Santi Nurjanah, 2018**

**NASKAH DRAMA “SALAYAR DAMI”KARANGAN NAZARUDIN AZHAR**

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |  
perpustakaan.upi.edu

(1), kadalon/pléonasme (3), raguman tunggalan/pars pro toto (1), ngasor/litosés (5) jeung silib/alégori (1).

Téma naskah drama “Salayar Dami” nyaéta ngeunaan sosial nu leuwih nyoko kana kaayaan masarakat. Amanat nu ditepikeun tina ieu naskah drama nyaéta dipiharep sangkan kolot, ulah mindeng teuing ninggalkeun budakna, komo hareupeun télévisi mah. Lantaran teu sakabéh nu dipidangkeun ku télévisi téh eusina alus. Réa ogé télévisi nu midangkeun hal-hal négatif nu ngabalukarkeun panongton kairut pikeun nurutan naon baé nu katinggali tina éta pidangan. Unsur sosiologi sastra dina ieu naskah drama nyaéta sosiologi pangarang, sosiologi karya jeung sosiologi pamaca.

## 5.2 Implikasi

Naskah drama “Salayar Dami” mangrupa salah sahiji karya sastra Sunda anu di jerona leubeut ku amanat nu bisa dijadikeun conto dina kahirupan sapopoé. Ieu panalungtikan tangtu teu leupas tina téori-téori anu aya patalina jeung objék panalungtikan atawa pamarekan panalungtikan. Hasil ieu panalungtikan dipiharep bisa mangpaat, salah sahijina pikeun kamekaran karya sastra Sunda pangpangna naskah drama.

Kamekaran karya sastra Sunda bisa dimangpaatkeun minangka salah sahiji tarékah ngawanhokeun sastra Sunda hususna ka generasi satulunya, sangkan mikawanoh kana karya sastra Sunda. Lian ti éta, bisa dipaké ngeuyeuban data ngeunaan karya sastra hususna dina widang naskah drama.

## 5.3 Saran

Dumasar hasil analisis disusun saran-saran pikeun sawatara pihak, di antarana

nu maca, lembaga paélmuan jeung panalungtik saterusna:

1. Nu maca dipiharep bisa mikawanoh sarta ngeuyeuban pangaweruhna ngeunaan karya sastra Sunda, hususna dina widang naskah drama sangkan bisa ngajadikeun média informasi;
2. Lembaga paélmuan dipiharep bisa jadi wadah anu bisa ngajénan sarta ngahudangkeun karep masarakat dina ngajénan karya sastra hususna naskah drama;
3. Panalungtik saterusna dipiharep bisa ngalengkepan hal-hal anu masih kurang dina ieu panalungtikan, Lian ti éta, panalungtik

**Santi Nurjanah, 2018**

**NASKAH DRAMA “SALAYAR DAMI”KARANGAN NAZARUDIN AZHAR**

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |  
perpustakaan.upi.edu

ogé miharep, panalungtik saterusna bisa leuwih nyosok jero dina nganalisis struktur carita jeung struktur naskah drama sarta bisa ngaguar karya sastra ngagunakeun pamarekan séjenna anu leuwih mangpaat hususna dina objék naskah drama.